

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 7 ปี พ.ศ. 2569

Outbreak Verification Summary, Week 7, 2026

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawaressteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 7 ระหว่างวันที่ 9-15 กุมภาพันธ์ 2569 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ/โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 3 เหตุการณ์ ในจังหวัดพัทลุง อุบลราชธานี สุรินทร์

จังหวัดพัทลุง พบผู้ป่วยสงสัยโรคอาหารเป็นพิษ/โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 170 ราย จากจำนวนประชากรกลุ่มเสี่ยง 2,300 ราย ในโรงเรียน ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง คิดเป็นอัตราป่วย ร้อยละ 7.39 เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 อาการที่พบ ได้แก่ มีอาการทางเดินอาหาร ส่วนบน คลื่นไส้ อาเจียน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล จำนวน 30 ราย (แผนกฉุกเฉิน 14 ราย แผนกผู้ป่วยนอก 16 ราย และผู้ป่วยใน 3 ราย) เก็บตัวอย่าง Rectal swab ในผู้ป่วย 2 ตัวอย่าง ส่งตรวจเพาะเชื้อทางห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลพัทลุง และเก็บตัวอย่างอาหาร 2 ตัวอย่าง (น้ำซूपและเส้นก๋วยจั๊บ) ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่กรมวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจ บังคับเสี่ยงของการระบาดครั้งนี้ ได้แก่ บังคับทางสิ่งแวดล้อม การล้างภาชนะที่ใช้ใส่อาหารของนักเรียนจะล้างบนพื้น และวางถาดอาหารไว้ซ้อนกันโดยไม่ผ่านความร้อน

มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อจัดส่งแบบสอบถามโรคนักเรียนให้ครูอนามัยโรงเรียนดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละชั้นเรียนเพิ่มเติม และเฝ้าระวังผู้ป่วยเพิ่มเติมในโรงเรียน

จังหวัดอุบลราชธานี พบผู้ป่วยสงสัยโรคอาหารเป็นพิษ/โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันเป็นกลุ่มก้อนในโรงเรียน ตำบลใน

เมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จำนวน 54 ราย รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569 อาการที่พบ ได้แก่ ปวดท้อง อาเจียน ถ่ายเหลวเป็นน้ำ มีอาการเล็กน้อย จำนวน 50 ราย และเป็นผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงที่ต้องรักษาที่โรงพยาบาล จำนวน 4 ราย (โรงพยาบาลเอกชน 3 ราย และโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ 1 ราย) ทางทีมเทศบาลอุบลราชธานีได้ดำเนินการตรวจน้ำเบื้องต้นด้วยชุด อ.11 และตรวจภาชนะและอาหาร ด้วยชุดตรวจ SI2 อยู่ระหว่างติดตามข้อมูลเพิ่มเติม บังคับสิ่งแวดล้อม สงสัยสาเหตุอาจเกิดจากน้ำดื่มที่โรงเรียนจัดบริการ ส่วนอาหารเป็นเมนู ก๋วยเตี๋ยว ที่มีขั้นตอนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะ ทั้งเรื่องการผลิต การขนส่งและขบวนการล้างทำความสะอาด

มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ทีมสอบสวนโรคดำเนินการสอบสวน และควบคุมโรคในพื้นที่ พร้อมทั้งให้สุขศึกษาในเด็ก และผู้ประกอบการอาหาร เผยแพร่สุขศึกษาให้แก่ผู้ปกครองเด็ก เพื่อป้องกันการเกิดโรคอาหารเป็นพิษ และตรวจน้ำเบื้องต้นด้วยชุด อ.11 และตรวจภาชนะและอาหาร ด้วยชุดตรวจ SI2 เพื่อเฝ้าระวังน้ำดื่ม และอาหารที่สงสัยเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการระบาดในครั้งนี้

จังหวัดสุรินทร์ พบผู้เสียชีวิตสงสัยอาหารเป็นพิษ/โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน จำนวน 1 ราย เพศชาย สัญชาติไทย อายุ 64 ปี โรคประจำตัวเคยรักษาวัณโรค ทานยาครบ 6 เดือนแล้ว ที่อยู่ขณะเริ่มป่วย ตำบลตาถูก อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เริ่มป่วยวันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 เข้ารับการรักษาครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2568 ที่โรงพยาบาล ด้วยอาการไข้หนาวสั่น ปวดท้อง ถ่ายเหลว อาเจียน แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น

สงสัย Small Bowel Obstruction ต่อมาผู้ป่วยมีอาการเหนื่อย เพลีย แพทย์ส่งต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ สัญญาณชีพแรกได้รับ อุณหภูมิ 39.5 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 135/75 มิลลิเมตรปรอท อัตราการหายใจ 36 ครั้ง/นาที วินิจฉัยแรกกับ Sepsis with AGE วันที่ 3 ธันวาคม 2568 ผู้ป่วยมีภาวะ Septic shock ต่อมาวันที่ 4 ธันวาคม 2568 ผู้ป่วยเสียชีวิต ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 ผู้ป่วยมีประวัติทานก๋วยเตี๋ยว และดื่มสุรา รายละเอียดอื่น ๆ อยู่ระหว่างติดตามข้อมูลเพิ่มเติม

มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

กลุ่มงานระบาดวิทยา กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ ประสานแจ้งทีม SRRT ในพื้นที่ดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูล สอบสวนโรค ค้นหาสาเหตุการติดเชื้อและกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

2. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย

1) โรคพิษสุนัขบ้าในคน

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่อันตรายแต่สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีน ผู้ป่วยเมื่อมีอาการแล้วจะเสียชีวิตทุกราย ไม่สามารถรักษาได้ ประเทศไทยภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี มีเป้าหมายในการไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าภายในปี พ.ศ. 2573 และจากการเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กรมควบคุมโรค

ปี พ.ศ. 2568 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 7 ราย ที่จังหวัดชลบุรี ศรีสะเกษ ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา (2 ราย) ตาก และ ระยอง โดยเป็นเพศชาย 5 ราย เพศหญิง 2 ราย ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงของการพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า คือ การไม่เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หลังสัมผัสสัตว์ เนื่องจากขาดความตระหนักของประชาชนที่ยังไม่เห็นความสำคัญของโรค ทำให้ไม่ไปพบแพทย์ทันทีหลังจากที่ถูกสัตว์กัด ข่วน เลีย และเมื่อสุนัขตายไม่มีการแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ จึงไม่เกิดกระบวนการติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยันให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า สุนัข

ยังคงเป็นสาเหตุของการติดเชื้อ ประกอบกับผู้เสียชีวิตทุกราย ไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ในปี พ.ศ. 2569 ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569 พบผู้เสียชีวิตโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 1 ราย ที่ตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และนับเป็นผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้ารายแรกในปี พ.ศ. 2569 ของประเทศไทย โดยปัจจัยเสี่ยงของการเสียชีวิต คือ การไม่เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสสัตว์ ดังนั้น จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มข้นของการดำเนินงานเพื่อการควบคุม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ โดยเฉพาะการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์รอบจุดเกิดโรคให้ได้ตามที่กฎหมายกำหนด การให้ความรู้แก่ประชาชนในการปฏิบัติตัว เมื่อถูกสัตว์กัด ข่วน หรือเลียที่บาดแผล รวมถึงการเฝ้าระวังสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และการเฝ้าระวังผู้ถูกสัตว์กัด ข่วนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

2) โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

จากข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) กรมปศุสัตว์ พบรายงานผลบวกโรคพิษสุนัขบ้า 30 วันย้อนหลัง (ตั้งแต่ 17 มกราคม–16 กุมภาพันธ์ 2569) ทั้งหมด 24 เหตุการณ์ โดยพบผลบวกในสุนัข มากที่สุด จำนวน 22 เหตุการณ์ พบในแมว จำนวน 1 เหตุการณ์ และพบในโค 1 เหตุการณ์ และจังหวัดที่พบผลบวกในสัตว์ 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดระยอง (3) ศรีสะเกษ (3) มุกดาหาร (3) สงขลา (3) และตาก (2) ตามลำดับ

สถานการณ์ต่างประเทศ

ผลการศึกษาใหม่ : การรักษา "ป้องกัน" วัณโรคแบบระยะสั้น ได้ผลดีและปลอดภัย

ผลการทดลองแบบสุ่มควบคุมระยะที่ 4 บ่งชี้ว่า การรักษาป้องกันวัณโรค (TB) ในระยะเวลาที่สั้นลงนั้น ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคที่แสดงอาการ นักวิจัยจากสหรัฐอเมริกาและบราซิลรายงานในวารสาร PLOS Medicine การทดลองนี้ดำเนินการในเมืองริโอเดจาเนโร และมานาัส โดยแบ่งผู้เข้าร่วมการทดลอง จำนวน 500 คน อายุ

15 ปีขึ้นไป ที่ไม่มีเชื้อ HIV และมีประวัติสัมผัสกับผู้ป่วยวัณโรคที่ได้รับการยืนยันแล้วในครัวเรือนหรือที่ทำงาน ให้ได้รับการรักษาด้วยยา Isoniazid และ Rifapentine (HP; 1HP หรือ 3HP) เป็นเวลา 1 หรือ 3 เดือน

จากการทดลองก่อนหน้านี้พบว่าทั้งสองสูตรการรักษานี้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคที่แสดงอาการ และมีระยะเวลาสั้นกว่าสูตรการรักษามาตรฐาน (Isoniazid 6-9 เดือน) ซึ่งเป็นสูตรหลักของการรักษาป้องกันวัณโรค (TPT) มานานหลายทศวรรษ แต่มีอัตราการรับยาและการรักษาที่ครบถ้วนต่ำมาก อย่างไรก็ตาม ยังคงมีข้อมูลบางส่วนที่ขาดหายไป

ผู้เขียนงานวิจัยระบุ การมีอยู่ของสูตรการรักษวัณโรคระยะสั้นแบบใหม่สองสูตร ถือเป็นโอกาสสำคัญในการควบคุมวัณโรคทั่วโลกและบรรลุเป้าหมายการยุติวัณโรค อย่างไรก็ตาม ความปลอดภัยของสูตร 1HP ในผู้ที่ไม่ติดเชื้อเอชไอวี ยังไม่ได้รับการประเมินอย่างละเอียดถี่ถ้วน และการยอมรับสูตร 1HP เทียบกับ 3HP ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด อัตราการรักษาครบถ้วนสูงในทั้งสองกลุ่ม ผลลัพธ์หลักของการทดลอง คือ การรักษาครบถ้วนมากกว่า 90% ของปริมาณยาในสูตรการรักษา และความปลอดภัย

ทั้งสองสูตรการรักษาเมื่ออัตราการรักษาครบถ้วนสูง โดย 89.6% ในกลุ่มที่ได้รับ 1HP และ 84.1% ในกลุ่ม 3HP ผลข้างเคียงส่วนใหญ่ไม่รุนแรงหรือปานกลาง โดยมีเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยหรือการหยุดการรักษาเนื่องจากผลข้างเคียงเกิดขึ้นใน 16.1% ของผู้ป่วยในกลุ่ม 1HP และ 10.4% ในกลุ่ม 3HP ไม่มีสูตรการรักษาใดที่ถือว่าเหนือกว่าอีกสูตรหนึ่ง

ผลการศึกษาให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้ป่วย เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสม และอาจช่วยให้ปราศิลและประเทศอื่น ๆ ที่มีภาระโรควัณโรคสูงสามารถควบคุมวัณโรคได้ การป้องกันวัณโรคด้วยยาที่มีระยะเวลาการรักษาไม่นานและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้คนอีกหลายล้านคนทั่วโลกได้รับการปกป้องจากผลกระทบที่ร้ายแรงของโรควัณโรค

ที่มา : <https://www.cidrap.umn.edu/tuberculosis/study-supports-shorter-treatment-regimens-tb-prevention>